

Financieel jaarverslag 2016

UVM Verzekeringsmaatschappij N.V.

UVM

verzekeringsmaatschappij N.V.

Financieel jaarverslag 2016

Alle bedragen in de cijferopstellingen van deze jaarrekening van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Door afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som van de afzonderlijke getallen.

Inhoudsopgave

Organisatie	4
Bericht van de Raad van Commissarissen	5
Functies en nevenfuncties	6
Bestuursverslag	7
Risicoprofiel	10
Corporate Governance	12
Jaarrekening	14
Balans per 31 december 2016	14
Winst- en verliesrekening over 2016	16
Overzicht totaalresultaat over 2016	19
Kasstroomoverzicht	19
Grondslagen van de financiële verslaglegging	20
Toelichting op de balans	24
Toelichting op de winst- en verliesrekening	29
Kapitaalmanagement en solvabiliteit	32
Technische rekening schadeverzekering	34
Afloopstatistiek boekjaar per risicogroep	36
Overige gegevens	38
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	39
Bijlage controleverklaring	44

Organisatie

Directie

Peter Siewers
Algemeen directeur UVM

Will Hoogstad
Financieel directeur UVM

Bericht van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van UVM

Verzekeringsmaatschappij N.V., hierna te noemen de Raad van Commissarissen, heeft toezicht gehouden op de vennootschap UVM Verzekeringsmaatschappij N.V., hierna te noemen UVM.

In 2016 is de Raad van Commissarissen vijf keer bijeen geweest. Ook is met regelmaat tussentijds contact geweest, zowel tussen de commissarissen onderling als tussen commissarissen en de directie van UVM en is er telefonisch vergaderd. In de bijeenkomsten werd aandacht besteed aan financiële onderwerpen zoals de jaarcijfers, de strategie, de begroting en de toereikendheid van de schadevoorzieningen. In aanwezigheid van de verantwoordelijke functionarissen binnen UVM werden onderwerpen op het gebied van compliance, riskmanagement en operational audit besproken. Bijzondere aandacht ging uit naar de ontwikkelingen op het gebied van letselschaden en Solvency II. Daarnaast werd de Raad van Commissarissen geïnformeerd over de producttendementen en -vernieuwingen alsmede over nieuwe commerciële alternatieven.

In 2016 is de Raad van Commissarissen nauw betrokken geweest bij de benoeming van de nieuwe Algemeen directeur van UVM.

De formatie van de Raad van Commissarissen is in 2016 gewijzigd. In juli 2016 stopten Roland Wanders en Jo van Engelen als commissaris. Céline van Asselt deed op 1 januari 2017 haar intrede. Door de benoeming van Peter Siewers als nieuwe Algemeen directeur kon Lidwien Suur op 1 februari 2017 worden verwelkomd als nieuw lid van de Raad van Commissarissen. De nieuwe samenstelling van de Raad van Commissarissen kent een evenwichtige verdeling van man/vrouw en heeft een diverse samenstelling in termen van kennis, ervaring en achtergrond.

De Raad van Commissarissen vervult de taak van audit- en riskcommissie. De door de directie van UVM opgestelde jaarrekening en het -verslag zijn gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. Het resultaat na belastingen kwam in 2016 uit op € 17,8 miljoen.

De solvabiliteit van UVM is boven het streefniveau gebleven. De resultaatbestemming zoals vermeld staat in het voorstel onder de toelichting onverdeelde winst is akkoord bevonden. De jaarrekening en het verslag zijn ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Commissarissen is zeer tevreden over het financiële resultaat.

Hoogeveen, 10 maart 2017

De Raad van Commissarissen

Functies en nevenfuncties

drs. Frits van Bruggen

Functie: Hoofddirecteur ANWB B.V.

Nevenfuncties:

- President Commissaris Unigarant N.V.
- President Commissaris Reis- en Rechtshulp N.V.
- Lid Raad van Commissarissen van Vereniging Hendrick de Keyser
- Voorzitter Raad van Commissarissen N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland
- Lid Algemeen Bestuur van het Ubbo Emmius Fonds van de Rijksuniversiteit Groningen
- Lid Raad van Toezicht Fonds Slachtofferhulp
- Lid Raad van Advies Nationale Park de Hoge Veluwe

drs. Lidwien Suur

Functie: Chief Financial Officer en lid statutaire directie ANWB B.V. (vanaf 1 juli 2016)

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Unigarant N.V. (vanaf 1 februari 2017)
- Lid Raad van Commissarissen Reis- en Rechtshulp N.V. (vanaf 1 februari 2017)
- President Commissaris KNAC Services B.V. (vanaf 1 juli 2016)

drs. Céline van Asselt

Functie: Directielid APG Asset Management, Chief Finance and Risk Officer

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Unigarant N.V. (vanaf 1 januari 2017)
- Lid Raad van Commissarissen Reis- en Rechtshulp N.V. (vanaf 1 januari 2017)
- Lid Raad van Commissarissen Menzis Zorgverzekeraar
- Bestuursadviseur Commonland

Rob Burgerhout

Functie: -

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Unigarant N.V.
- Non-Executive Board member DLL Re Ltd, Dublin, Ierland
- Lid Risk Commissie DLL Re Ltd, Dublin, Ierland
- Voorzitter Audit Commissie DLL Re Ltd, Dublin, Ierland
- Lid Raad van Commissarissen OWM Sazas UA (tot 20 september 2016)
- Lid Raad van Commissarissen Reis- en Rechtshulp N.V.
- President Commissaris Intreas N.V.

drs. Roland Wanders

Functie: CFO en lid statutaire directie ANWB B.V. (tot 1 juli 2016)

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Unigarant N.V. (tot 1 juli 2016)
- Lid Raad van Commissarissen Reis- en Rechtshulp N.V. (tot 1 juli 2016)
- President Commissaris KNAC Services B.V. (tot 1 juli 2016)
- Vice-voorzitter Stichting Pensioenfonds ANWB
- Lid Raad van Toezicht Stichting Het Nederlands Openluchtmuseum
- Penningmeester Stichting Nederland Schoon (tot 1 juli 2016)

prof. dr. ir. Jo van Engelen

Functie: Hoogleraar Bedrijfskunde, faculteit Economie en Bedrijfskunde, Universiteit Groningen

Nevenfuncties:

- Hoogleraar Integrated Sustainable Solutions, faculteit Industrieel Ontwerpen, Technische Universiteit Delft
- Lid Raad van Commissarissen Unigarant N.V. (tot 1 juli 2016)
- Lid Raad van Commissarissen Reis- en Rechtshulp N.V. (tot 1 juli 2016)
- Lid Raad van Toezicht Open Universiteit Nederland (tot 1 maart 2017)
- Lid Raad van Commissarissen Nedap N.V.
- Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Zorg en Welzijn
- Lid Raad van Toezicht CentERdata, Universiteit van Tilburg
- Lid Raad van Commissarissen Espria (vanaf 1 juli 2016)
- Lid Bestuur Stichting Triade in Groningen (vanaf 1 januari 2017)

Bestuursverslag

Activiteiten

UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. (hierna UVM) verzekert schade op reis met de reisverzekering, schade in en om het huis met de woonhuisverzekering, schade onderweg met de mobiliteitsverzekeringen en schade tijdens recreatie met de vrijetijdsverzekeringen. Uitkeringen die naar aanleiding van het optreden van de verzekerde gebeurtenis worden gedaan, zijn ofwel vast of gekoppeld aan de omvang van de door de polishouder geleden economische schade (conform het indemniteitsprincipe).

Financiële terugblik

UVM laat over het boekjaar 2016 een resultaat voor belastingen zien van € 23,7 miljoen, ten opzichte van € 9,3 miljoen in 2015. Hierbij noteerde 2015 een beperkt verlies van € 0,1 miljoen uit de beleggingen tegen een beleggingsopbrengst van € 9,8 miljoen in 2016.

De premieomzet waarover Unigarant provisie ontvangt van UVM, heeft een stijging laten zien en is uitgekomen op € 326,4 miljoen. In 2015 was dit € 300,2 miljoen. De toename van de bruto premie is over de labels Unigarant en ANWB Verzekeren en over vrijwel alle productgroepen gerealiseerd. Voor het Unigarant label zit de stijging vooral in een verdere groei via de serviceproviders. Verder laat de omzet binnen ANWB Verzekeren opnieuw een aanzienlijke stijging zien.

Er is geen sprake van bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening rekening hoeft te worden gehouden.

Schade en herverzekering

In 2016 steeg de bruto schadelast naar €215,0 miljoen, waar deze in 2015 € 209,1 miljoen bedroeg. Een belangrijk deel wordt verklaard door de groei van de portefeuille, maar ook de stijgende last bij letselschades was hier debet aan. Zoals alle schadeverzekeraars werd ook UVM geconfronteerd met de gevolgen van een zware storm in juni 2016. De schadelast hiervan werd voor een groot deel herverzekerd.

Producten en rendement

Door ANWB Verzekeren werd in juni 2016 de ANWB Veilig Rijden autoverzekering succesvol geïntroduceerd. Een onderscheidend product door een unieke combinatie van ANWB producten en diensten en nieuwe technologieën. Op de kalender van 2016 stond ook het vereenvoudigen en optimaliseren van het productassortiment. Het project productrationalisatie zorgde daar waar nodig voor het beëindigen van (veelal oudere) verzekeringsproducten.

Er zijn de laatste jaren diverse maatregelen genomen als reactie op de aanhoudende stijgende schadelast, onder andere door stormschades en letsel. Ook in 2016 werd wederom scherp gestuurd op kostenreductie, schadelastbeheersing en risicobeheersing. Om tot een beter rendement te komen, zijn in 2016 verschillende aanpassingen van premies en

dekkingen doorgevoerd. In de autoverzekering, fietsverzekering, motorverzekering en scootmobielverzekering zijn zowel aanpassingen van de premies als wijzigingen in de dekkingen gedaan. Voor de caravanverzekering, woonpakketverzekering en camperverzekering werden de premies aangepast.

Verzekeringsfraude

Om verzekeringsfraude terug te dringen voert UVM een actief fraudebestrijdingsbeleid volgens het Convenant Aanpak Verzekeringsfraude en het Protocol Verzekeraars & Criminaliteit van het Verbond van Verzekeraars. Unigarant toetst onder andere bij schade en acceptatie structureel op fraudesignalen. Dit wordt aangevuld met steekproefsgewijs onderzoek. Ingediende claims met het vermoeden van fraude worden afgehandeld door de afdeling Speciale Zaken.

Risicomanagement en Solvency II

UVM biedt via diverse verkoopkanalen eenvoudige particuliere schadeverzekeringen aan op het gebied van mobiliteit, vakantie, vrijetijdsbesteding en wonen. Zij onderneemt op basis van een gezond evenwicht tussen risico en rendement. De belangrijkste risico's voor UVM betreffen de onverwachte wijzigingen in schadetrends en/of het risicoprofiel van de portefeuille met als gevolg een onjuiste pricing van het verzekeringstechnische risico. Daarnaast is ook UVM gevoelig voor (extreme) bewegingen op de financiële markten. Daarom laat UVM periodiek een ALM-studie uitvoeren. In een ALM-studie wordt gezocht naar een optimale balans tussen beleggingen (activa) en voorzieningen (verplichtingen). UVM heeft in 2016 een ALM-studie laten uitvoeren. Dit heeft geleid tot een aanpassing in het beleggingsbeleid. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- ✓ De rentegevoeligheid van de beleggingsportefeuille wordt verlaagd (door de looptijd van de obligaties te verkorten).
- ✓ De allocatie naar staatsobligaties wordt verlaagd ten gunste van de allocaties naar bedrijfsobligaties.

De volledige implementatie van het nieuwe beleggingsmix zal plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2017.

UVM streeft naar een optimale beheersing van haar risico's. De afdeling Risk Management borgt het gestructureerd en integraal identificeren, meten, rapporteren en beheersbaar houden van verzekeringstechnische, financiële, operationele, wettelijke en strategische risico's.

In 2016 is met de diverse activiteiten invulling gegeven aan het risicomanagement. Het risicobeleid is in het verslagjaar niet gewijzigd. Een overzicht van de activiteiten in het verslagjaar:

- ✓ Strategische risico analyse.
- ✓ Uitvoering van de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA).
- ✓ Actuele Risk & Control Self Assessments (RCSA) op alle operationele processen.
- ✓ Ondersteuning bij initiatieven op het gebied van o.a. new business door het uitvoeren van een risicoanalyse.
- ✓ Ondersteuning bij implementeren van verbeteringen in de bedrijfsvoering.

- ✓ Periodiek overleg van het Risk Comité, bestaande uit de directie en de afdelingen Actuarieel, Compliance en Risk Management. Het Risk Comité heeft het integrale risico-overzicht en heeft als doel het aantoonbaar sturen op risico en rendement aan de hand van de risk appetite en de (risicokapitaal) limieten. Het Risk Comité handelt conform strategie, intern beleid en binnen de kaders van geldende wet- en regelgeving en met in achtname van Solvency II.
- ✓ Bespreken van de actuele stand van zaken van het risicomanagementsysteem met de Raad van Commissarissen op jaarlijkse basis.

Per 1 januari 2016 is de Solvency II wet- en regelgeving van toepassing op UVM. Tijdens 2015 en voortgezet in 2016 heeft UVM zich voorbereid op de introductie van Solvency II. De vereiste rapportages in het kader van Solvency II zijn tijdig gedaan aan De Nederlandsche Bank. Op dit moment worden de laatste voorbereidingen getroffen voor de rapportage van de Quantitative Reporting Templates (QRT's). UVM ligt op schema om te voldoen aan de rapportagedeadline van De Nederlandsche Bank. Dit is 20 mei 2017. Op basis van Solvency II is een wettelijke kapitaalvereiste (Solvency Capital Requirement, SCR) van toepassing voor UVM. De SCR per 31 december 2016 bedraagt na winstbestemming 153% en voldoet hiermee aan de door directie minimaal gewenste solvabiliteitsratio.

Compliance en corporate governance

Het adresseren, structureren en implementeren van steeds wijzigende wet- en regelgeving en het op peil houden van het integriteitsbewustzijn van de onderneming zijn de belangrijkste doelstellingen van compliance. In 2016 heeft UVM haar hoge niveau van compliance geconsolideerd; de beheersing van compliancerisico's bevindt zich ruim binnen de in 2012 vastgestelde compliance risk appetite. UVM beweegt zich in een volwassen complianceomgeving, waarbij de betrokkenheid van haar bestuur en van de medewerkers van Unigarant, aan wie UVM haar werkzaamheden heeft uitbesteed, haar integriteit waarborgt en bevordert. De ondernemingsdoelstellingen en primaire processen zijn onlosmakelijk verbonden met integere waarden en normen van UVM waarbij het belang van de klant altijd centraal staat. Compliance is daarmee in hoge mate zelfsturend.

Op het gebied van compliance zijn in 2016 onder meer de onderstaande concrete activiteiten uitgevoerd:

- ✓ Verdere consolidatie en waar mogelijk verdere verhoging van het compliance bewustzijn. Dit bewustzijn, het gewaar zijn van het belang van integriteit, klantbelang en wet- en regelgeving als voorwaarden voor de licence to operate, is het afgelopen jaar wederom benadrukt in de vele adviezen van compliance aan de eerste lijn.
- ✓ Jaarlijkse evaluatie van het beleid 'Beheerst Belonen' en de rapportage daarvan aan de Raad van Commissarissen met de conclusie dat volledig aan de gestelde eisen wordt voldaan.
- ✓ Begeleiding en dossiervorming bij de voorgenomen benoeming van een tweetal nieuwe commissarissen van UVM (startend in 2017).
- ✓ Voorbereidende maatregelen tot implementatie van de Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) in 2018.

Externe profilering van het niveau van compliance heeft onder meer plaatsgevonden in het jaarlijkse assessment van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en diverse DNB-uitvragen.

Directie

De samenstelling van de directie is gewijzigd. Lidwien Suur is op 1 juli 2016 benoemd tot Financieel directeur en daarmee ook statutair directeur van ANWB B.V. Haar positie van Algemeen directeur wordt sinds 1 februari 2017 bekleed door Peter Siewers. Door de nieuwe samenstelling voldoet de directie niet aan het opgenomen streefcijfer voor diversiteit. Bij toekomstige benoemingen streeft de directie uiteraard naar een samenstelling waarbij wel wordt voldaan aan de diversiteitseis.

Maatschappelijk beleggen

De directie van UVM is ervan overtuigd dat financieel en maatschappelijk rendement goed kunnen samengaan. Bij de beleggingskeuzes wordt bewust rekening gehouden met duurzaamheid en de ethische impact van de keuzes. In het Engels wordt dit aangeduid met ESG-principes: Environment (milieu), Social (maatschappij) en Governance (goed bestuur van de onderneming).

UVM wil, vanuit goed huisvaderschap, voorkomen dat gelden terechtkomen bij ondernemingen die handelen in strijd met internationale wet- en regelgeving en met de principes die zij hanteert. UVM kiest ervoor om de uitgangspunten van Global Compact van de Verenigde Naties te hanteren. Bovendien wordt rekening gehouden met nationale en internationale beginselen en codes zoals de 'code-Tabaksblad' en de herziene Corporate Governance Code 2016. De principes van Global Compact hebben betrekking op de thema's mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie. Daarnaast onderschrijft UVM de United Nation Principles for Responsible Investment (UNPRI). Bovenstaande betekent concreet dat UVM voor een zo groot mogelijk deel van de beleggingen de volgende zaken nastreeft:

- ✓ Samenwerken met vermogensbeheerders die de UNPRI erkennen.
- ✓ Niet investeren in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens (waaronder clustermunities).
- ✓ Het hanteren van een uitsluitingenbeleid waarbij de volgende principes leidend zijn:
  - ✓ Respect voor kernrechten van de mens.
  - ✓ Niet schuldig maken aan kinderarbeid.
  - ✓ Onthouden van betrokkenheid bij dwangarbeid.
  - ✓ Onthouden van vormen van corruptie.
  - ✓ Onthouden van vormen van milieuvervuiling.
  - ✓ Geen betrokkenheid bij de ontwikkeling van controversiële wapensystemen (waaronder clusterbommen en nucleaire wapens), bij verschaffing van diensten voor de ontwikkeling, het gebruik en onderhoud van deze systemen of bij controversiële wapenhandel.
  - ✓ Respect voor algemeen aanvaarde ethische beginselen die gelden in een menswaardige samenleving.

In samenwerking met de integraal vermogensbeheerder wordt op basis van de voorgaande principes een uitsluitingenlijst opgesteld. De uitsluitingen worden ook toegepast op beleggingen met zogenaamde discretionaire mandaten. Deze lijst wordt periodiek door de integraal vermogensbeheerder geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Voortuitblik 2017

Het beheersen van de schadelast blijft ook in 2017 van belangrijke invloed op de ontwikkeling van het rendement. Toenemende wet- en regelgeving en toename van schades door klimaatveranderingen drukken het rendement. Verder baart de aanhoudende slechte situatie op de gehele markt voor autoverzekeringen zorgen. Premieverhogingen voor de autoprodukten zullen in dit kader onvermijdelijk zijn.

De toekomstige beleggingsstrategie en -opbrengsten zijn sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de financiële markten. Deze ontwikkelingen worden door ons nauwlettend gevolgd. Rekening houdend met de risk-appetite van UVM worden alternatieve mogelijkheden onderzocht om rendementen op de beleggingsportefeuille te behouden danwel te vergroten.

Komend jaar zal verder geïnvesteerd worden in vernieuwing en ontwikkeling van de productportfolio. In lijn met de afgelopen jaren wordt hierbij de samenwerking met ANWB B.V. geïntensiveerd voor logische product- en dienstencombinaties. Verder zullen in 2017 investeringen plaatsvinden in het huidige pand van UVM aan de Schutstraat te Hoogeveen. Het betreft bouwkundige en inrichtingsaanpassingen. Hierdoor wordt het mogelijk om op termijn alle medewerkers in één pand te huisvesten. De realisatie van deze investering wordt gedaan zonder externe financiering. Verder worden in 2017 de werkzaamheden voor de invoering van Solvency II afgerond. Dit zal binnen de gestelde deadline worden gerealiseerd.

De ontwikkeling van de omzet en de rentabiliteit in 2017 is mede afhankelijk van de voorgaande onderwerpen. Door het volgen van een beheerste groeistrategie wordt een stijging van de premie-inkomsten verwacht. Deze te verwachten groei alsmede beheersing van de kosten door verdere digitalisering en optimalisatie van werkprocessen zorgen voor grip op de rentabiliteit en zorgen daarmee voor een toekomstvaste organisatie.

Hoogeveen, 10 maart 2017

Peter Siewers (Algemeen directeur)
Will Hoogstad (Financieel directeur)

Risicoprofiel

UVM streeft een gematigd risicoprofiel na en heeft haar risk appetite dienovereenkomstig vastgesteld. Jaarlijks wordt het risicoprofiel door middel van een strategische risico-analyse geactualiseerd als startpunt voor de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA). Ook dit jaar bleek uit de ORSA dat scenario's heel extreem moeten zijn, wil UVM door de wettelijke solvabiliteitsgrens gaan.

In haar risicomanagementsysteem hanteert UVM een indeling van risico's in acht afzonderlijke risicocategorieën. Hieronder worden de afzonderlijke risicocategorieën beschreven.

I. Strategisch & ondernemingsrisico

Het strategisch & ondernemingsrisico omvat de risico's die verband houden met veranderingen binnen de organisatie met betrekking tot de strategie zoals governance, verdienmodel, uitbestedingen, producten, inrichting van de organisatie, of met veranderingen buiten de organisatie, op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden en/of ondernemingsklimaat.

UVM hanteert als risk appetite een SCR-ratio van tenminste 150% voor het dividendbeleid (bovengrens) en een SCR-ratio van 130% voor het in werking treden van het kapitaalbeleid (ondergrens). Uit de ORSA blijkt dat de vastgestelde ratio van 150% (na dividend) voldoende robuust is om ook op de middellange termijn grote schokken op te vangen.

II. Financieel risico

a. Marktrisico

Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en in de volatiliteit van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten.

UVM kan worden getypeerd als risicobewuste belegger. Zij streeft naar een stabiele ontwikkeling van het resultaat (rendement en risico) op het belegd vermogen, gebaseerd op resultaten uit ALM-studies. Het vermogen wordt belegd via Fondsen voor Gemene Rekening (FGR-en). Het poolen van beleggingen zorgt ervoor dat het totale vermogen dat belegd kan worden bij een bepaalde externe vermogensbeheerder groter is. Voor veel beleggingscategorieën kan gewerkt worden met discretionaire mandaten. Mandaten bieden over het algemeen meer transparantie en een hogere mate van flexibiliteit ten opzichte van beleggingsfondsen.

Uitgangspunt bij de beleggingen is dat de asset-mix voldoet aan de criteria en de bandbreedtes die zijn vastgelegd in het beleggingsbeleid. De standaarddeviatie van de beleggingsresultaten bedraagt maximaal 5%.

b. Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door een ondeugdelijke prijsstelling en inadequate aannames met betrekking tot de voorzieningen.

Een gezonde rendabele verzekeringsportefeuille is een vereiste voor het voortbestaan van UVM. Om dit te bewerkstelligen worden meerdere instrumenten ingezet, waaronder een geautomatiseerd acceptatiesysteem en een goede spreiding van de verzekeringsrisico's (naar object, regio's, leeftijd en sectoren). Een deel van het schadelastrisico is ondergebracht bij herverzekeraars. UVM heeft een herverzekeringsprogramma dat bestaat uit een proportionele structuur (quota share) aangevuld met excess of loss dekking voor grote individuele schaden of calamiteiten.

c. Tegenpartijkredietrisico

Het tegenpartijkredietrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie als gevolg van schommelingen in de kredietwaardigheid van tegenpartijen en debiteuren. Om dit risico te beperken, werkt UVM samen met kredietwaardige en betrouwbare partners. Herverzekeraars hebben een rating van A of hoger.

d. Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat UVM geen beleggingen en andere activa te gelde kan maken om aan haar financiële verplichtingen te voldoen wanneer deze opeisbaar zijn. Dit risico is voor UVM beperkt omdat haar beleggingen in de regel op korte termijn kunnen worden verkocht en er dus snel over liquide middelen kan worden beschikt. UVM heeft geen (verzekeringstechnische-) verplichtingen die gefinancierd moeten worden uit de verwachte kasstromen van lange termijn beleggingen.

III. Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico op het ontstaan van verlies als gevolg van niet afdoende of falende interne processen en/of systemen, menselijk gedrag of als gevolg van externe gebeurtenissen.

Het operationeel risico van UVM betreft het uitbesteden van al haar werkzaamheden aan Unigarant, behalve de taken en werkzaamheden van de personen die het dagelijks beleid bepalen. De uitbesteding zorgt ervoor dat UVM niet beschikt over eigen processen en systemen, maar wel het risico loopt over de juiste werking van deze processen en systemen. Daarnaast loopt UVM het operationeel risico met betrekking tot het gebouw (brand, vandalisme). Dit risico is afgedekt met een opstalverzekering.

IV. Wettelijk risico

Het wettelijk risico is het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van haar rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn.

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden proactief gevolgd door de compliancefunctie. Tijdige en accurate implementatie van (gewijzigde) regelgeving zorgt voor een zeer kleine kans op verwezenlijking van het wettelijk risico.

Risico's met betrekking tot afdwingbaarheid van contracten worden beheerst door inkoopbeleid en betrokkenheid van de afdeling Bedrijfsjuridische Zaken bij het aangaan van nieuwe contracten.

V. Materiële risico's

De materiële strategische risico's van UVM hebben betrekking op het behalen van rendabele omzet, toekomstbestendigheid van het bedrijfsmodel, ontwikkelingen met betrekking tot big-data en ontwikkelingen met betrekking tot nieuwe verzekeringsconcepten.

Daarnaast zijn materiële risico's geïdentificeerd met betrekking tot het beleggingsresultaat, schadereserveringen voor letselschades, afhankelijkheid bij (onder)uitbestedingen en het niet kunnen aantrekken van juiste en kundige medewerkers.

Corporate governance

Corporate governance

UVM heeft haar volledige bedrijfsvoering uitbesteed aan zusteronderneming Unigarant behalve de taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid bepalen. Het dagelijks beleid van UVM wordt bepaald door twee natuurlijke personen: haar twee statutair bestuurders. De werkgevers van de twee statutair bestuurders zijn respectievelijk ANWB B.V. (enig aandeelhouder van UVM) en Unigarant. UVM zelf heeft geen werknemers in dienst.

Beheerst belonen

De statutair bestuurders van UVM verrichten hun werkzaamheden voor UVM onbezoldigd. Gedurende het verslagjaar bepaalden deze statutair bestuurders tevens het dagelijks beleid van Unigarant, voor welke werkzaamheden wel een bezoldiging is toegekend. Er komen derhalve geen beloningskosten voor rekening van UVM.

Unigarant voert, op haar beurt, een beloningsbeleid dat niet aanmoedigt tot het nemen van meer risico's dan aanvaardbaar is en geen prikkels bevat die de doeltreffendheid van risicobeheersing- en controlesystemen verminderen. Het beloningsbeleid bevat geen beloningscomponenten en structuren die het risico in zich dragen dat cliënten onzorgvuldig worden behandeld. Unigarant heeft dit beleid schriftelijk vastgelegd en geïmplementeerd en houdt dit in stand. Het beschreven beleid is afgestemd op de samenwerking tussen en bedrijfsvoering van UVM en Unigarant en sluit proportioneel aan bij de Regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2014, zoals opgesteld door De Nederlandsche Bank en geldend voor UVM.

Het beloningsbeleid is beschreven op een wijze en in een mate die aansluit bij de omvang, interne organisatie en de aard, reikwijdte en complexiteit van de activiteiten van UVM als aanbieder van eenvoudige schadeproducten. Het beloningsbeleid is op deze wijze in lijn met de risicobereidheid, waarden en langetermijnbelangen van UVM en verzwakt de solvabiliteit van UVM niet.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2016

Vóór winstbestemming

Actief	Referentie ▼		31 dec. 2016	31 dec. 2015
Beleggingen				
Terreinen en gebouwen	1			
- Verhuurd kantoorpand			2.336	2.615
Beleggingen in groepsmaatschappijen	2			
- Vorderingen op groepsmaatschappijen			0	10.000
Overige financiële beleggingen	3			
- Aandelen		51.161		39.243
- Obligaties en andere vastrentende waarden		114.641		103.894
- Andere financiële beleggingen		76.258		62.766
			242.060	205.904
			244.396	218.519
Vorderingen				
- Groepsmaatschappijen	4	1.855		4.197
- Herverzekeraars	5	8.618		5.891
- Overige vorderingen	6	47		49
			10.520	10.137
Overige activa				
- Liquide middelen	7		12.274	11.868
Overlopende activa				
- Overige overlopende activa			159	0
Totaal actief			267.349	240.523

Passief	Referentie ▼	31 dec. 2016	31 dec. 2015
Eigen vermogen			
- Geplaatst kapitaal	8	1.815	1.815
- Overige reserves	9	102.828	98.373
- Onverdeelde winst	10	17.766	6.956
		122.409	107.143
Technische voorzieningen			
- Voor niet-verdiende premies	11	47.955	46.577
- Voor te betalen schaden	12	92.479	80.966
		140.434	127.543
Overige voorzieningen			
- Voor belastingen	13	42	45
Kortlopende schulden			
- Groepsmaatschappijen	14	2.178	3.359
- Herverzekeraars	15	2.246	2.235
- Overige schulden		0	96
		4.424	5.691
Overlopende passiva	16	41	100
Totaal passief		267.349	240.523

Winst- en verliesrekening over 2016

Technische rekening schadeverzekering

	Referentie ▼		2016	2015
Verdiende premies eigen rekening				
- Bruto verzekeringspremies	17	325.159		307.195
- Uitgaande herverzekeringspremies	17	-109.401		-100.790
			215.758	206.405
Toegerekende opbrengst van beleggingen	18		5.276	271
Overige technische baten	19		0	88
Schaden eigen rekening				
- Brutoschaden	20	-215.030		-211.740
- Aandeel herverzekeraars	20	81.341		78.704
			-133.689	-133.036
Bedrijfskosten				
- Acquisitiekosten	21	-98.147		-93.869
- Beheerskosten	22	-854		-754
- Provisies ontvangen van herverzekeraars	23	30.802		29.944
			-68.199	-64.679
Resultaat technische rekening schadeverzekering			19.146	9.048

	Referentie ▼	2016	2015
Resultaat technische rekening schadeverzekering		19.146	9.048
Beleggingsresultaten			
<i>Opbrengsten uit beleggingen</i>	24	9.841	505
		9.841	505
<i>Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar de technische rekening schadeverzekering</i>	25	-5.276	-271
Resultaat voor belastingen		23.711	9.282
Belastingen over het resultaat	26	-5.945	-2.327
Resultaat na belastingen		17.766	6.956

Overzicht totaalresultaat over 2016

	2016	2015
Resultaat na belastingen	17.766	6.956
Uit winstbestemming voorgaand jaar uitgekeerd dividend	-2.500	-7.917
Mutatie in eigen vermogen in relatie met de aandeelhouders	-2.500	-7.917
Totaalresultaat	15.266	-961

Kasstroomoverzicht

	2016	2015
Resultaat na belastingen	17.766	6.956
Aanpassing voor:		
- Waardecorrectie beleggingen (3)	-9.146	227
- Afschrijvingen (1, 24)	293	259
- Mutaties lopende rente en overige overlopende activa	-159	0
- Mutatie vorderingen (4, 5, 6)	-384	-3.961
- Mutatie technische voorzieningen (11,12)	12.890	14.154
- Mutatie overige voorzieningen (13)	-3	-3
- Mutatie schulden en overige overlopende passiva (14,15,16)	-1.326	2.592
	2.165	13.268
Kasstroom uit operationele activiteiten	19.931	20.224
- Investerings (1)	-14	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-14	0
- Dividenduitkering (9)	-2.500	-7.917
- Verstrekking leningen en aankoop beleggingen (2)	10.000	6.500
- Aankopen en verkopen beleggingen (3)	-27.011	-13.500
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-19.511	-14.917
Toename geldmiddelen	406	5.307
Aansluiting mutatie geldmiddelen:	2016	2015
- Liquide middelen per 1 januari	11.868	6.561
- Liquide middelen per 31 december	12.274	11.868
	406	5.307

Grondslagen van de financiële verslaglegging

Algemeen

UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. ('UVM') is statutair gevestigd te Hoogeveen en kantoorhoudende te Hoogeveen aan de Schutstraat 120. UVM is een 100% deelneming van ANWB B.V. De jaarrekening van UVM wordt opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van ANWB B.V. Het KvK-nummer van UVM is: 4037930. Alle bedragen in de cijferopstellingen van deze jaarrekening van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Door afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som van de afzonderlijke getallen.

Activiteiten

UVM verzekert schade op reis met de reisverzekering, schade in en om het huis met de woonhuisverzekering, schade onderweg met de mobiliteitsverzekeringen en schade tijdens recreatie met de vrijetijdverzekeringen. Uitkeringen die naar aanleiding van het optreden van de verzekerde gebeurtenis worden gedaan, zijn ofwel vast of gekoppeld aan de omvang van de door de polishouder geleden economische schade (conform het indemniteitsprincipe).

Stelselwijzigingen

In 2016 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van UVM zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Schattingwijzigingen

In 2016 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Unigarant of ANWB B.V. en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

UVM maakt gebruik van de vrijstelling die opgenomen is in BW 2:9 381.3 waardoor geen toelichting gegeven hoeft te worden over niet-marktconforme transacties binnen een groep.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en is verdeeld in kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Herverzekeringscontracten

Door UVM met herverzekeraars gesloten contracten uit hoofde waarvan UVM wordt gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringscontracten, worden aangemerkt als gegeven herverzekeringscontracten. Herverzekeringspremies, provisies en uitkeringen en technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten, worden op dezelfde wijze verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekeringen zijn afgesloten.

Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen en de uitkeringen waartoe UVM uit hoofde van haar herverzekeringscontracten gerechtigd is, worden in mindering gebracht op de brutotechnische voorzieningen. De kortlopende vorderingen op herverzekeraars zijn opgenomen onder de vorderingen. Deze vorderingen zijn afhankelijk van de verwachte claims en uitkeringen die voortvloeien uit de desbetreffende herverzekerde verzekeringscontracten. De waardering van door en aan herverzekeraars verschuldigde bedragen geschiedt in overeenstemming met de voorwaarden van de herverzekeringscontracten. Verplichtingen uit herverzekering betreffen voornamelijk te betalen premies voor herverzekeringscontracten. Deze premies worden als last opgenomen over de periode waarin zij verschuldigd zijn.

Beleggingen

✓ Terreinen en gebouwen

Gebouwen en terreinen betreft een kantoorpand dat wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de toelichting 'bijzondere waardevermindering vaste activa'.

✓ Overige financiële beleggingen

De participaties in besloten fondsen voor gemene rekening worden gewaardeerd tegen de marktwaarde per einde van het boekjaar. Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde: de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen op polishouders lopen via Unigarant. Opgenomen vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Overige vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het te ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. Voorzoningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Vorderingen hebben een kortlopend karakter (< 1 jaar).

Overige activa

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen (geplaatste) aandelenkapitaal bestaat uit het geplaatste en volgestorte aandelenkapitaal op gewone aandelen. De overige reserves bestaan uit door UVM niet uitgekeerde winsten. Het onverdeeld resultaat is opgenomen voor de resultaatbestemming waarover de algemene vergadering van aandeelhouders nog een besluit moet nemen.

Technische voorzieningen

✓ Voor niet-verdiende premies

De voorziening voor niet-verdiende premies geeft het deel van de geboekte premies weer dat betrekking heeft op de niet verstreken risicotermijnen. De voorziening is gelijk aan de niet-verdiende brutopremies waarbij de betaalde provisie op de brutopremie in mindering is gebracht. Deze voorziening voor niet-verdiende premies wordt separaat voor ieder verzekeringscontract bepaald op basis van een dagelijkse pro-ratamethode, eventueel aangepast voor variaties in risico en claimfrequenties gedurende de looptijd van het verzekeringscontract.

✓ Voor ontoereikende premie (VOP)

Jaarlijks wordt actuariel beoordeeld of een voorziening ontoereikende premie (VOP) gevormd moet worden. Van een ontoereikende premie is sprake wanneer de verwachte som van brutoschadelast, provisie en kosten per hoofdproductgroep groter is dan de nog te verdienen premie (bruto). De totale last van de brutoschadelast, provisie en kosten ten opzichte van de bruto verdiende premie wordt uitgedrukt in de combined ratio. Voor een hoofdproductgroep wordt een VOP gevormd indien de combined ratio hoger is dan 105%. Wanneer de combined ratio van een hoofdgroep ligt tussen de 100% en 105% wordt uitsluitend een VOP gevormd als de totale ratio hoger is dan 100%.

De wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt zodat de opbrengsten worden opgenomen gedurende de risicotermijn.

✓ Voor te betalen schaden

De voorziening voor te betalen schaden is bestemd voor de per balansdatum gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden van het boekjaar en de voorgaande jaren. De vaststelling hiervan geschiedt stelselmatig post voor post.

Tevens is een voorziening opgenomen voor schades die per balansdatum wel zijn voorgevallen, maar nog niet bij de verzekeraar zijn gemeld alsmede voor mogelijke mutaties in wel gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden. De omvang van dit deel van de voorziening wordt geschat op basis van actuariële schade-uitlopanalyses. Bij het uitvoeren van deze analyses wordt rekening gehouden met verwachte subrogatie en de verkrijging van de eigendom van verzekerde zaken. De actuariële analyses ten behoeve van de voorziening worden in het bijzonder gebruikt om de uiteindelijk verwachte kosten te schatten van complexere claims die door zowel in- als externe factoren (zoals schadebehandelingsprocedures, inflatie, veranderingen in wet- en regelgeving, gerechtelijke uitspraken, historie en trends) kunnen worden beïnvloed.

Bij de bepaling van de voorziening is tevens rekening gehouden met nog te maken schadebehandelingskosten. Bepaling van de voorziening voor schadebehandelingskosten vindt plaats op basis van een raming van de feitelijke benodigde kosten voor afhandeling van de per balansdatum nog niet afgewikkelde schaden.

Overige voorzieningen

✓ Voor belastingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het te betalen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Overige passiva

De overige passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij posities in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten van transacties worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben en zijn op transactiebasis bepaald.

Verdiende premies eigen rekening

✓ Bruto verzekeringspremies

Het brutopremie-inkomen bestaat uit de premies (exclusief poliskosten en termijntoeslagen) die door de polishouders zijn verschuldigd aan UVM voor afgesloten verzekeringscontracten.

De premie voor schadeverzekeringen wordt als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn. De mutatie in de voorziening niet-verdiende premie wordt tevens onder het nettopremie-inkomen verantwoord.

✓ Uitgaande herverzekeringspremies

Deze herverzekeringspremies omvatten de premies op gegeven herverzekeringscontracten. Deze worden naar evenredigheid van de looptijd van het contract als last opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Opbrengst uit beleggingen

Huuropbrengsten, rentebaten, dividenden en gerealiseerde en ongerealiseerde beleggingsresultaten maken deel uit van de opbrengst uit beleggingen. Van deze opbrengst uit beleggingen wordt het aan het eigen vermogen toegerekende interestbestanddeel opgenomen in de niet-technische rekening. De basis voor deze toerekening is de verhouding premie en schadereserve ten opzichte van het eigen vermogen. De overige opbrengsten uit beleggingen zijn verantwoord in de technische rekening schadeverzekering onder toegerekende opbrengst uit beleggingen.

Schaden eigen rekening

Onder schaden eigen rekening zijn opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen schade-uitkeringen onder aftrek van de aan herverzekeraars doorberekende schade-uitkeringen.

Bedrijfskosten

✓ Acquisitiekosten

Acquisitiekosten zijn de kosten die direct of indirect samenhangen met het afsluiten van verzekeringen die afhankelijk zijn van en betrekking hebben op het verkrijgen van nieuwe contracten en de verlenging van bestaande contracten.

✓ Provisies ontvangen van herverzekeraars

Dit betreft de aan het boekjaar toe te rekenen ontvangen commissie van herverzekeraars.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt, conform de afspraken binnen de fiscale eenheid met ANWB B.V., berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening op basis van het geldende nominale tarief van 25%. In de jaarrekening wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingposities uit hoofde van waarderingsverschillen tussen commerciële en fiscale grondslagen.

Toelichting op de balans

Beleggingen

1. Terreinen en gebouwen

Het verloop is als volgt:	2016	2015
Aanschafwaarde per 1 januari	7.990	7.990
Cumulatieve afschrijvingen	-5.375	-5.116
Boekwaarde 1 januari	2.615	2.874
Investeringen	14	0
	2.629	2.874
Afschrijvingen	-293	-259
Boekwaarde 31 december	2.336	2.615
Aanschafwaarde per 31 december	8.004	7.990
Cumulatieve afschrijvingen	-5.668	-5.375
Boekwaarde per 31 december	2.336	2.615

De terreinen en gebouwen hebben betrekking op een aan Unigarant N.V. verhuurd kantoorpand.

De afschrijvingen zijn als volgt bepaald:

- ✓ Gebouwen Hoogeveen: 3,3% van de aanschafwaarde
- ✓ Voorzieningen en installaties gebouw Hoogeveen: 10%-20% van de aanschafwaarde

Eens per vijf jaar wordt de waarde van het gebouw door een externe taxateur bepaald. Op grond van de laatst uitgevoerde taxatie, van november 2016, bedraagt de actuele waarde € 4,0 miljoen.

2. Beleggingen in groepsmaatschappijen

In 2015 betrof dit een kortlopend deposito dat gedurende het jaar werd doorgerold tegen een rentepercentage van het 12-maands Euribor. In 2016 is het deposito weer opgeëist van ANWB B.V.

3. Overige financiële beleggingen

Het verloop is als volgt:	Aandelen	Obligaties en andere vastrentende waarden	Andere financiële beleggingen	Totaal 2016	Totaal 2015
Boekwaarde 1 januari 2016	39.243	103.894	62.766	205.904	192.630
Aankopen	8.115	9.520	20.575	38.210	23.400
Verkopen	0	-4.380	-6.702	-11.082	-9.900
Waardeveranderingen					
- Gerealiseerd	0	1.906	-3.729	-1.823	1.477
- Ongerealiseerd	3.803	3.699	3.348	10.850	-1.704
Boekwaarde 31 december 2016	51.161	114.641	76.258	242.060	205.904

De beleggingen van UVM worden binnen de ANWB-groep administratief gepoold in beleggingspools met andere groepsonderdelen. De beleggingspools hebben de vorm van besloten Fondsen voor Gemene Rekening (FGR). Op 15 juli 2014 zijn de voorwaarden van de FGR-en aangepast om ook hierin tot uitdrukking te brengen dat de FGR-en geen eigen beleggingsbeleid hebben, maar slechts beleggingen houden die worden verkregen ter uitvoering van het eigen beleggingsbeleid van elk van de participanten.

Stichting Bewaar ANWB is juridisch eigenaar van de beleggingen van de beleggingspools, waarbij de activiteiten van Stichting Bewaar ANWB beperkt zijn tot die van een administratiekantoor. De participanten nemen deel in het bestuur van Stichting Bewaar ANWB. De fiduciair manager is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid zoals opgenomen in de afzonderlijke beleggingsplannen van de individuele participanten inclusief restricties en richtlijnen. Voor zover de beleggingen van de individuele participanten overeenkomen, worden deze gehouden via de beleggingspools. Het daadwerkelijke vermogensbeheer wordt door externe vermogensbeheerders gevoerd. De fiduciair manager doet de monitoring van deze externe vermogensbeheerders. De financiële en effectenadministratie van de FGR-en is uitbesteed aan de KAS Bank.

Het belegd vermogen van UVM is per 31 december 2016 op de volgende wijze verdeeld over de fondsen:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
1. Matching Geldmarkt Fonds	31,5%	27,2%
2. Matching Vastrentende Waarden Fonds	30,5%	34,7%
3. Return Aandelen Fonds	21,1%	19,1%
4. Return Alternatieve Waarden Fonds	0,0%	3,3%
5. Return Vastrentende Waarden Fonds	16,9%	15,7%

De verkrijgingsprijs van de beleggingen bedraagt per 31 december 2016 € 208,0 miljoen (2015: € 182,9 miljoen).

Toelichting op de fondsen

1. Matching Geldmarkt Fonds

De beleggingen binnen het Matching Geldmarkt Fonds zijn 50/50 verdeeld over twee geldmarktfondsen.

2. Matching Vastrentende Waarden Fonds

Binnen het Matching Vastrentende Waarden Fonds wordt voor 100% belegd in Europese staatsobligaties (minimale rating AA-).

3. Return Aandelen Fonds

De beleggingen binnen het Return Aandelen Fonds zijn voor 65,5% belegd in 'developed markets', 10,5% in wereldwijde hoogdividendaandelen, 15,0% in Europese smallcapaandelen en 9,0% in opkomende markten. Het valutarisico van de grootste valuta's (US dollar, Britse pond, Japanse yen en Canadese dollar) wordt afgedekt.

4. Return Alternatieve Waarden Fonds

Het Return Alternatieve Waarden Fonds belegt voor 100% in grondstoffen. In dit fonds wordt ultimo 2016 niet meer belegd.

5. Return Vastrentende Waarden Fonds

De beleggingen binnen het Return Vastrentende Waarden Fonds zijn voor 47,5% belegd in investment grade-bedrijfsobligaties, voor 30,0% in high-yield-bedrijfsobligaties en voor 22,5% in staatsobligaties van opkomende landen.

Alle beleggingen van bovenstaande fondsen zijn dagelijks verhandelbaar en staan ter vrije beschikking aan de vennootschap.

Eigen vermogen

4. Groepsmaatschappijen

Hieronder zijn opgenomen de vorderingen die met ANWB B.V. verreken worden.

5. Herverzekeraars

Hieronder zijn opgenomen de op herverzekeraars te vorderen schade-uitkeringen en herverzekeringscommissies, eventueel onder aftrek van de aan deze herverzekeraars uit herverzekeringscontracten verschuldigde premies.

6. Overige vorderingen

De overige vorderingen per 31 december 2016 hebben voornamelijk een langlopend karakter.

Overige activa

7. Liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opeisbaar. Ze bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden.

Eigen vermogen

8. Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 22.685.000, verdeeld in 5.000 gewone aandelen van nominaal € 4.537. Geplaatst zijn 1.600 aandelen, waarvan 25% is volgestort. Ter zake van het overblijvende deel van het geplaatste kapitaal is door de vennootschap niet verzocht om volstorting. ANWB B.V., gevestigd in 's-Gravenhage, is enig aandeelhouder van de vennootschap.

9. Overige reserves

Het verloop is als volgt:	2016	2015
<i>Stand per 1 januari</i>	98.373	98.373
<i>Dividenduitkering voorgaand boekjaar</i>	-2.500	-7.917
<i>Resultaat vorig boekjaar, volgens besluit winstbestemming</i>	6.956	7.917
Stand per 31 december	102.828	98.373

10. Onverdeelde winst

Het verloop is als volgt:	2016	2015
<i>Stand per 1 januari</i>	6.956	7.917
<i>Resultaat vorig boekjaar, naar overige reserves</i>	-6.956	-7.917
<i>Resultaat boekjaar</i>	17.766	6.956
Stand per 31 december	17.766	6.956

Voorstel tot bestemming van de winst

Het resultaat van € 17,8 miljoen staat ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders voor zover, conform dividendbeleid, het eigen vermogen meer dan 150% van de SCR bedraagt. Voorgesteld wordt om € 0,83 miljoen in de vorm van dividend in 2017 uit te keren. Dit voorstel is niet in de balans verwerkt.

Technische voorzieningen

11. Voor niet-verdiende premies en lopende risico's

De samenstelling is als volgt:	2016	2015
<i>Bruto niet-verdiende premies</i>	96.782	95.224
<i>Vooruitbetaalde herverzekeringspremies</i>	-23.017	-23.040
<i>Overlopende provisieontvangsten herverzekeraars</i>	5.598	6.765
<i>Overlopende provisiebetalingen Unigarant N.V.</i>	-31.408	-32.372
Nettostand per 31 december	47.955	46.577

Per saldo zijn € 25.810 overlopende provisies in mindering gebracht op de bruto-niet-verdiende premies (2015: € 25.607). De technische voorziening voor niet-verdiende premies heeft een kortlopend karakter.

12. Voor te betalen schaden

De samenstelling is als volgt:

	Bruto schaden	Her- verzekerd deel	Netto schaden	Bruto schaden	Her- verzekerd deel	Netto schaden
	2016			2015		
<i>Stand per 1 januari</i>	205.431	124.465	80.966	181.757	119.031	62.726
<i>In boekjaar gemelde schades</i>	213.926	81.157	132.769	208.746	78.310	130.436
<i>Schadebetalingen in boekjaar</i>	-202.640	-80.463	-122.177	-188.066	-73.271	-114.794
<i>Mutatie nog niet ontvangen schademeldingen (IBNR)</i>	848	185	663	394	395	-1
<i>Mutatie schadebehandelingskosten</i>	257	0	257	2.600	0	2.600
Stand per 31 december	217.822	125.344	92.479	205.431	124.465	80.966

Samenstelling schadevoorziening

<i>Gemelde schades</i>	205.359	122.088	83.271	194.073	121.394	72.679
<i>IBNR</i>	8.436	3.256	5.180	7.588	3.071	4.517
<i>Schadebehandelingskosten</i>	4.027	0	4.027	3.770	0	3.770
Totaal	217.822	125.344	92.479	205.431	124.465	80.966

Toelichting op toereikendheidstoets Technische Voorzieningen

De toereikendheidstoets (TRT) van de schadevoorziening UVM resulteerde per 31 december 2016 in een verwacht brutosurplus van € 13,7 miljoen (2015: € 14,2 miljoen). Het beleid van UVM is om een extra marge op te nemen in de schadevoorziening en voor de totale schadevoorziening UVM een prudentieniveau tussen 75% en 90% te hanteren. Inclusief de prudentiemarge ter grootte van € 12,3 miljoen resulteert een verwacht brutosurplus van € 1,4 miljoen. Na verwerking van de schadeontwikkelingen in december en de directiebesluiten met betrekking tot de aan te houden IBN(E)R-reserves, is het prudentieniveau van de schadevoorzieningen UVM ultimo december 2016 gelijk aan 85,3%.

Overige voorzieningen

13. Voorziening voor belastingen

De voorziening voor latente belastingverplichtingen heeft betrekking op tijdelijke verschillen tussen fiscale en commerciële waardering van terreinen en gebouwen. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter en bedraagt op 31 december:

	2016	2015
<i>Waarderingsverschil einde boekjaar</i>	167	181
<i>Nominale belastingtarief</i>	25%	25%
Stand per 31 december	42	45

Schulden

14. Groepsmaatschappijen

De schuldpositie met groepsmaatschappijen vloeit voort uit belastingen en dividendbesluiten. De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De over het resultaat verschuldigde belastingen worden met de moedermaatschappij verrekend. Verder is een beperkte schuldpositie opgenomen voor uit directe verzekeringen aan groepsmaatschappijen verschuldigde bedragen. Over deze schulden wordt geen rente berekend. De schuld heeft een kortlopend karakter (< 1 jaar).

15. Herverzekeraars

Hieronder zijn opgenomen de aan herverzekeraars verschuldigde herverzekeringspremies, eventueel onder aftrek van de uit herverzekeringscontracten te vorderen schade-uitkeringen en herverzekeringscommissies. De schuld heeft een overwegend kortlopend karakter.

Overlopende passiva

16. Overlopende passiva

De overlopende passiva hebben een kortlopend karakter (< 1 jaar).

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Herverzekeringsdekking voor terrorismeschaden

In verband met onverzekerbaarheid van terrorisme is UVM in 2003 toegetreden tot de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). De NHT biedt herverzekeringsdekking voor terrorismeschaden tot maximaal € 1 miljard per kalenderjaar. De eerste layer hiervan - tot € 200 miljoen - betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van UVM in deze eerste layer bedraagt € 2,10 miljoen. Dit is tevens het maximumbedrag dat UVM in enig jaar als gevolg van terrorisme aan eigen risico draagt, ongeacht of de schade haar eigen polishouders of die van andere bij de NHT aangesloten verzekeraars treft.

Vennootschapsbelasting

UVM is onderdeel van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting van de ANWB B.V. Daardoor is zij mede hoofdelijk aansprakelijk voor de ter zake verschuldigde belastingen.

Garantieverklaring

UVM heeft zich vanaf 1 juni 2009 tegenover Stichting Rechtsbijstand MRT garant gesteld voor al hetgeen Stichting Rechtsbijstand MRT voortvloeiend uit de ten behoeve van UVM uit te voeren werkzaamheden verschuldigd is aan derden. Deze werkzaamheden bestaan uit het verlenen van rechtsbijstand zowel in als buiten rechte, aan verzekerden van UVM die op basis van de verzekeringen auto, motor, bromfiets, fiets, caravan, watersport en reis aanspraak kunnen maken op de rechtsbijstand. Daardoor is zij mede hoofdelijk aansprakelijk voor de ter zake verschuldigde belastingen.

Huurovereenkomst

Unigarant huurt van UVM een kantoorpand. UVM belast deze huur maandelijks door aan Unigarant op basis van het onderliggende huurcontract. Het kantoorpand, dat Unigarant huurt van UVM, wordt in 2017 ingrijpend verbouwd en gerenoveerd. In het kader van deze verbouwing en renovatie heeft eind 2016 opdrachtgeving aan de aannemer en de installateur plaatsgevonden. Op basis hiervan heeft een wilsovereenstemming plaatsgevonden in 2016. Dit leidt tot een niet in de balans opgenomen verplichting in de jaarrekening van Unigarant, aangezien Unigarant deze verplichtingen is aangegaan ten bedrage van:

- ✓ Aannemer: € 2.503.100,00 exclusief BTW
- ✓ Installateur: € 2.249.340,00 exclusief BTW

De looptijd van de overeenkomst met de aannemer en installateur hebben als startdatum 30 januari 2017 en eindigt 12 maanden na de datum van oplevering. De verwachte opleverdatum betreft 4 augustus 2017.

UVM is de eigenaar van het kantoorpand en is juridisch gezien gehouden deze aangegane verplichtingen af te nemen van Unigarant.

De huidige contractuele huurovereenkomst tussen UVM en Unigarant heeft een looptijd tot 31 december 2021.

Na oplevering van het kantoorpand door de aannemer en installateur aan UVM zal het huidige huurcontract tussen UVM en Unigarant worden herzien.

Toelichting op winst- en verliesrekening

Algemeen

Werknemers

UVM heeft geen personeel in dienst. Het personeel in dienst bij Unigarant N.V. verricht mede diensten voor de vennootschap. De vergoeding voor deze diensten is inbegrepen in de provisieregeling met Unigarant N.V.

Bestuurders en commissarissen

UVM is geen bezoldiging aan directie en commissarissen verschuldigd.

Posten van de winst- en verliesrekening

17. Verdiende premies eigen rekening

De premies komen nagenoeg geheel voort uit in Nederland verrichte verzekeringsactiviteiten.

	Bruto ver- zekerings- premies	Uitgaande herver- zekerings- premies	Verdiende premies	Bruto premies	Uitgaande herver- zekerings- premies	Verdiende premies
	2016			2015		
De samenstelling is als volgt:						
<i>In boekjaar geboekte premies</i>	326.446	109.378	217.068	300.173	98.720	201.453
<i>Mutatie boekjaar in niet-verdiende premies</i>	-1.287	23	-1.310	3.929	833	3.096
<i>Mutatie voorziening ontoereikende premie</i>	0	0	0	3.093	1.237	1.856
	325.159	109.401	215.758	307.195	100.790	206.405

18. Toegerekende opbrengst van beleggingen

Dit betreft de toerekening van het beleggingsrendement aan het Resultaat technische rekening schadeverzekeringen. In de winst- en verliesrekening is dit bedrag in mindering gebracht op de Niet-technische rekening schadeverzekeringen. Op bladzijde 34 en verder is een totaaloverzicht opgenomen van de technische rekeningen met een verdeling naar de verschillende premiecategorieën.

19. Overige technische baten

	2016	2015
<i>Overige technische baten eigen rekening</i>	0	88

20. Schaden eigen rekening

	Bruto schaden	Aandeel herverze- keraars	Netto schaden	Bruto schaden	Aandeel herverze- keraars	Netto schaden
	2016			2015		
De samenstelling is als volgt:						
<i>In boekjaar betaalde schades</i>	202.640	80.463	122.177	188.066	73.271	114.795
<i>Mutatie boekjaar in te betalen schade</i>	11.285	693	10.592	20.679	5.039	15.639
<i>Mutatie nog niet ontvangen schademeldingen (IBNR)</i>	848	185	663	394	394	0
<i>Mutatie schadebehandelingskosten</i>	257	0	257	2.600	0	2.600
	215.030	81.341	133.689	211.740	78.705	133.036

21. Acquisitiekosten

De acquisitiekosten hebben voornamelijk betrekking op aan Unigarant N.V. afgestane provisie en bevatten daarnaast kosten voor afhandeling van verzekeringen en schades.

	2016	2015
<i>In boekjaar afgestane provisies</i>	97.183	93.745
<i>Mutatie in overlopende provisies</i>	964	124
	98.147	93.869

22. Beheerskosten

Inbegrepen in de beheerskosten van het huidige boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants-honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2016	2015
<i>Controle van de jaarrekening</i>	37	45
<i>Andere controlewerkzaamheden</i>	63	0
<i>Fiscale advisering</i>	0	0
<i>Andere niet-controlediensten</i>	0	0
	100	45

23. Provisies ontvangen van herverzekeraars

	2016	2015
<i>In boekjaar ontvangen provisies</i>	29.635	29.496
<i>Mutatie in overlopende provisies</i>	1.167	448
	30.802	29.944

24. Beleggingsresultaten

	Opbrengsten uit beleggingen 2016	Opbrengsten uit beleggingen 2015
<i>Terreinen en gebouwen</i>	560	612
<i>Ongerealiseerde waardeveranderingen</i>	10.967	-1.568
<i>Gerealiseerde waardeveranderingen</i>	-1.822	1.342
<i>Overige</i>	136	119
	9.841	505

De opbrengst uit beleggingen in Terreinen en gebouwen wordt gevormd door huuropbrengsten (€ 0,85 miljoen; 2015: € 0,87 miljoen) verminderd met de afschrijvingen op Terreinen en gebouwen (€ 0,29 miljoen; 2015: € 0,26 miljoen).

25. Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar de technische rekening schadeverzekering

---

Deze post hangt samen met de onder toelichting 18 opgenomen toegerekende opbrengst van beleggingen en betreft het aan de technische rekening schadeverzekeringen toegerekende beleggingsrendement.

26. Belastingen over het resultaat

	2016	2015
<i>Acute belastingen over het lopende boekjaar (last)</i>	5.945	2.327

Het effectieve belastingtarief is 25,0% en wijkt niet af van het toepasselijke belastingtarief.

De Vennootschapsbelasting wordt verrekend op groepsniveau, waarbij UVM deze schuld opneemt in de rekening courant met de ANWB B.V.

Kapitaalmanagement en solvabiliteit

Doelstelling

UVM streeft een solide vermogenspositie na. Door het aanhouden van voldoende bufferkapitaal en een gezond evenwicht tussen risico en rendement, heeft UVM een solvabiliteitsniveau ruim boven de minimumeis van de toezichthouder (De Nederlandsche Bank).

De directie van UVM houdt een Solvency II kapitaal ten opzichte van het eigen vermogen aan van 150%, waarbij fluctuaties zijn toegestaan met een minimum van 130%. Dit is vastgelegd in het Risk Appetite Statement van UVM.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is bepaald op basis van Solvency II volgens het 'Besluit Prudentiële regels Wft' en de nadere uitwerking van dit besluit in de 'Regeling Solvabiliteitsmarge en Technische Voorzieningen Verzekeraars'.

In onderstaand overzicht wordt de aanwezige solvabiliteit gerelateerd aan de vereiste solvabiliteit, zoals wordt gerapporteerd aan de toezichthouder.

Solvabiliteit 2016 (op basis van Solvency II)	2016
<i>Minimum Capital Requirement (MCR)</i>	30.561
<i>Solvency Capital Requirement (SCR)</i>	79.519
<i>Eigen vermogen</i>	122.113
<i>Solvabiliteitsratio voor winstbestemming 2016</i>	154%
<i>Dividenduitkering 2016</i>	830.000
<i>Solvabiliteitsratio na winstbestemming 2016*</i>	153%
<i>Door bestuur gewenste solvabiliteitsratio*</i>	150%

*uitgedrukt in percentage van de minimaal vereiste solvabiliteit

Technische rekening schadeverzekering

	Ongevallen en ziekte		W.A. motor		Overig motor	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Verdiende premies eigen rekening						
<i>Brutoverzekeringspremies</i>	32.996	32.447	73.984	70.058	82.701	78.130
<i>Uitgaande herverzekeringspremies</i>	-1.733	-1.567	-38.558	-36.000	-39.236	-36.509
	31.263	30.880	35.426	34.058	43.465	41.621
<i>Wijziging technische voorzieningen niet-verdiende premies lopende risico's:</i>						
<i>Bruto</i>	67	620	673	3.886	206	1.329
<i>Uitgaande herverzekeringspremies</i>	6	181	-310	-1.570	-84	-471
	73	801	363	2.316	122	858
	31.336	31.681	35.789	36.374	43.587	42.479
Toegerekende opbrengst van beleggingen	488	27	2.589	126	682	35
Overige technische baten	0	0	0	88	0	0
Schaden eigen rekening						
<i>Geboekte schaden:</i>						
<i>Brutoschaden</i>	-14.648	-13.655	-59.937	-55.280	-52.479	-49.715
<i>Aandeel herverzekeraars</i>	436	309	35.922	34.602	26.314	23.424
	-14.212	-13.346	-24.015	-20.678	-26.165	-26.291
<i>Wijziging voorziening te betalen schaden:</i>						
<i>Bruto</i>	-711	337	-6.350	-17.996	-1.584	-4.550
<i>Aandeel herverzekeraars</i>	-33	-60	-2.514	3.915	1.030	1.377
	-744	277	-8.864	-14.081	-554	-3.173
	-14.956	-13.069	-32.879	-34.759	-26.719	-29.464
Bedrijfskosten						
<i>Acquisitiekosten</i>	-10.954	-11.249	-19.238	-18.975	-21.587	-21.520
<i>Beheers- en personeelskosten</i>	-86	-81	-194	-176	-216	-196
<i>Provisie en winstdeling herverzekeraar</i>	432	335	10.851	11.139	10.945	11.238
	-10.608	-10.995	-8.581	-8.012	-10.858	-10.478
Resultaat technische rekening schadeverzekering	6.260	7.644	-3.082	-6.183	6.692	2.572

Transport		Brand en andere schadezaken		Diverse geldelijke verliezen		Overig		Totaal	
2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
7.009	7.277	84.947	72.357	27.399	25.040	17.408	14.865	326.444	300.174
-3.683	-3.845	-15.056	-11.353	-229	-104	-10.883	-9.342	-109.378	-98.720
3.326	3.432	69.891	61.004	27.170	24.936	6.525	5.523	217.066	201.454
231	159	-2.139	1.247	-247	30	-77	-250	-1.286	7.021
-125	-80	329	-80	0	0	160	-50	-24	-2.070
106	79	-1.810	1.167	-247	30	83	-300	-1.310	4.951
3.432	3.511	68.081	62.171	26.923	24.966	6.608	5.223	215.756	206.404
85	5	1.113	61	206	12	112	5	5.275	271
0	0	0	0	0	0	0	0	0	88
-3.341	-4.374	-51.382	-45.531	-14.460	-13.752	-6.392	-5.760	-202.640	-188.067
1.515	2.219	11.537	8.368	1	3	4.736	4.346	80.461	73.271
-1.826	-2.155	-39.845	-37.163	-14.459	-13.749	-1.656	-1.414	-122.179	-114.796
-160	-77	-2.100	-751	-90	84	-1.395	-720	-12.390	-23.673
570	-80	1.198	22	0	-1	627	260	878	5.433
410	-157	-902	-729	-90	83	-768	-460	-11.512	-18.240
-1.416	-2.312	-40.747	-37.892	-14.549	-13.666	-2.424	-1.874	-133.690	-133.036
-2.000	-2.231	-26.563	-23.774	-13.439	-12.281	-4.367	-3.839	-98.148	-93.869
-18	-18	-222	-182	-72	-63	-46	-38	-854	-754
1.167	1.210	4.067	3.065	34	-62	3.305	3.019	30.801	29.944
-851	-1.039	-22.718	-20.891	-13.477	-12.406	-1.108	-858	-68.201	-64.679
1.250	165	5.729	3.449	-897	-1.094	3.188	2.496	19.140	9.049

Afloopstatistiek boekjaar per risicogroep

De onderstaand opgenomen afloopstatistieken zijn opgenomen voor de brutoschade, verminderd met het aandeel van de herverzekeringen. De in de afloopstatistiek Totaal (netto) opgenomen Voorziening schaden ultimo boekjaar van € 92.479 sluit aan op de balans ultimo boekjaar, onderdeel Technische voorziening voor te betalen schaden. De in de afloopstatistiek Totaal (netto) weergegeven Betaalde schade in boekjaar van € 122.177 komt overeen met de in het boekjaar gemelde schaden zoals opgenomen in de Toelichting op de winst- en verliesrekening over het boekjaar, onder rubriek Schaden eigen rekening.

De brutoschadelast was € 3,3 miljoen hoger dan 2015. Ten opzichte van de brutopremie is dit lager dan in 2015 (2016: 66%, 2015: 68%). De schadelast is met name hoger in de risicogroepen Motor Casco en Brand en andere schade aan zaken.

Schadejaar	Voorziening schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Voorziening schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Totaal				
Oudere jaren	12.226	2.419	9.114	693
bj - 3	8.025	1.863	5.707	455
bj - 2	24.399	4.690	15.357	4.352
bj - 1	36.316	16.944	18.748	624
bj	0	96.262	43.553	0
Totalen	80.966	122.178	92.479	6.124

Schadejaar	Voorziening schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Voorziening schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Ongevallen en ziekte				
Oudere jaren	174	61	88	25
bj - 3	197	213	114	-130
bj - 2	1.170	739	331	100
bj - 1	2.880	1.970	715	195
bj	0	11.228	3.946	0
Totalen	4.421	14.211	5.194	190

Schadejaar	Voorziening schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Voorziening schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
Overig motor				
Oudere jaren	162	-37	97	101
bj - 3	378	128	113	137
bj - 2	2.403	614	725	1.064
bj - 1	6.138	3.652	1.689	797
bj	0	21.808	6.931	0
Totalen	9.081	26.165	9.555	2.099

Schadejaar	Voorziening schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Voorziening schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
W.A. Motor				
Oudere jaren	11.488	2.435	8.640	413
bj - 3	6.788	1.428	4.777	583
bj - 2	16.328	3.141	12.203	984
bj - 1	21.494	6.019	15.000	475
bj	0	10.993	24.327	0
Totalen	56.098	24.016	64.947	2.455

Schadejaar	Voorziening schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Voorziening schaden ultimo boekjaar	Afwikkel- resultaat
Oudere jaren	46	-52	18	80
bj - 3	11	2	1	8
bj - 2	430	18	64	348
bj - 1	931	445	220	266
bj	0	1.412	707	0
Totalen	1.418	1.825	1.010	702

Diverse geldelijke verliezen

Oudere jaren	1	1	0	0
bj - 3	2	6	2	-6
bj - 2	482	6	0	476
bj - 1	408	725	3	-320
bj	0	13.721	951	0
Totalen	893	14.459	956	150

Schadejaar	Voorziening schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Voorziening schaden ultimo boekjaar	Afwikkel- resultaat
Oudere jaren	101	13	56	32
bj - 3	389	81	505	-197
bj - 2	3.291	232	1.936	1.123
bj - 1	3.651	3.868	578	-795
bj	0	35.651	5.340	0
Totalen	7.432	39.845	8.415	163

Overig

Oudere jaren	254	-4	214	44
bj - 3	260	6	195	59
bj - 2	294	-60	98	256
bj - 1	814	266	544	4
bj	0	1.449	1.351	0
Totalen	1.622	1.657	2.402	363

Overige gegevens

Statutaire winstbestemmingsregeling

Artikel 29

Lid 1: De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering, met dien verstande, dat bij uitkering van winst aan de aandeelhouders de uitkeringen plaatsvinden naar rato van het geheel geplaatst kapitaal.

Lid 2: De vennootschap kan aan de aandeelhouders slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.

Lid 3: Uitkering van winst geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

Hoogeveen, 10 maart 2017

Directie:

Peter Siewers, Algemeen directeur

Will Hoogstad, Financieel directeur

Raad van Commissarissen:

Frits van Bruggen

Lidwien Suur (vanaf 1 februari 2017)

Céline van Asselt (vanaf 1 januari 2017)

Rob Burgerhout

Roland Wanders (tot 1 juli 2016)

Jo van Engelen (tot 1 juli 2016)

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering en de raad van commissarissen van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016 van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. te Hoogeveen ('de vennootschap' of 'UVM') gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- ✓ de balans per 31 december 2016;
- ✓ de winst-en-verliesrekening over 2016; en
- ✓ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onze controle-aanpak

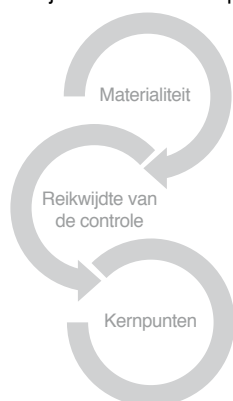
Samenvatting en context

UVM is een schadeverzekeringsmaatschappij met name gericht op het verzekeren van eenvoudige particuliere risico's. Om de actuariële schattingen te controleren die inherent zijn aan een dergelijke maatschappij, hebben wij actuariële specialisten aan ons team toegevoegd.

Wij ontwerpen onze controle-aanpak door het bepalen van materialiteit en het identificeren en inschatten van het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening. Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar de directie subjectieve schattingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld bij significante schattingen waarbij veronderstellingen over toekomstige gebeurtenissen worden gemaakt die inherent onzeker zijn. Bij al onze controles besteden wij aandacht aan het risico van het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door de directie waaronder het evalueren van risico's op materiële afwijkingen als gevolg van fraude op basis van een analyse van mogelijke belangen van de directie.

Omdat de bedrijfs- en financiële processen van UVM een hoge mate van automatisering kennen, zijn de beheersingsmaatregelen in de automatiseringsomgeving van belang voor onze controle. Daarom hebben wij in onze controle aandacht besteed aan het in continuïteit op een juiste wijze opereren van de beheersingsmaatregelen ten aanzien van de automatiseringsactiviteiten, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening. Wij hebben daarom specialisten op het gebied van IT in ons team opgenomen.

De hoofdlijnen van onze aanpak waren als volgt:

- ✓ Materialiteit
Materialiteit: € 2.400.000, gebaseerd op 2% van het eigen vermogen.
- ✓ Reikwijdte van de controle
Wij hebben samengewerkt met het controleteam dat de fondsen voor gemene rekening, waarin UVM belegt, controleert.
- ✓ Kernpunten
  - Waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen
  - Onzekerheden in de waardering van technische voorziening voor te betalen schaden
  - Toelichtingen over de kapitaalspositie op basis van Solvency II-regelgeving

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel belang' wordt toegelicht in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij bepalen kwantitatieve grenzen voor materialiteit. Deze grenzen, alsook de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden voor de individuele posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel te evalueren.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel als volgt bepaald:

Materialiteit	€ 2.400.000 (2015: € 2.142.000).
Hoe is de materialiteit bepaald	2% van het eigen vermogen.
De overwegingen voor de gekozen benchmark	We hebben deze, algemeen geaccepteerde, benchmark toegepast op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoeften van gebruikers van de jaarrekening, in het bijzonder de aandeelhouder. Hierbij hebben wij meegewogen dat een groot deel van de schulden van de vennootschap schulden aan de moedermaatschappij zijn, de vennootschap geen grote, langlopende vorderingen en schulden met polishouders heeft en de vennootschap over een zeer ruime solvabiliteitspositie beschikt. Op basis daarvan zijn wij van mening dat het eigen vermogen een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van de vennootschap. De toegepaste materialiteit bedraagt minder dan 1% van het balanstotaal en 3% van de Solvency II-solvabiliteitsratio.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 120.000 (2015: € 108.000) rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De reikwijdte van onze controle

Wij hebben gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de accountant die de fondsen voor gemene rekening waarin UVM belegt controleert op basis van door ons verstrekte controle-instructies, met hem collegiaal overleg gevoerd en van hem een controleverklaring bij de financiële overzichten van de fondsen voor gemene rekening ontvangen. Wij hebben de mate waarin onze betrokkenheid noodzakelijk was bepaald om in staat te zijn een conclusie te trekken of voldoende en geschikte controle-informatie betreffende de UVM beleggingen in de fondsen voor gemene rekening is verkregen als basis voor ons oordeel bij de jaarrekening van UVM als geheel.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. De kernpunten hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten of over specifieke elementen van de jaarrekening.

Kernpunten

Waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen

Wij verwijzen naar toelichting 3 van de jaarrekening.

De vennootschap belegt in niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen. Deze zijn gewaardeerd op actuele waarde. In de waardering van deze niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen is gebruikgemaakt van marktinformatie en niet-publieke gegevens.

Deze activa ter waarde van € 76,3 miljoen zijn significant, zowel in de context van de balans als het resultaat van de vennootschap.

Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten

De waardering van de niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen hebben we gecontroleerd door onder andere de nettovermogenswaarde aan te sluiten met de opgave van de beheerder van de fondsen voor gemene rekening en de waarde zoals opgenomen in de door een externe accountant gecontroleerde financiële rapportage aan te sluiten met de waarde zoals opgenomen in de jaarrekening van de vennootschap. Wij hebben gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de accountant van de fondsen voor gemene rekening op basis van door ons verstrekte controle-instructies, en collegiaal overleg gevoerd over de accountantscontrole bij de fondsen voor gemene rekening.

Onzekerheden in de waardering van technische voorziening voor te betalen schaden

Wij verwijzen naar toelichting 12 van de jaarrekening voor de gerelateerde toelichtingen.

De technische voorzieningen voor te betalen schaden bestaat uit gemelde schades en nog niet gemelde schades met betrekking tot verzekeringscontracten. De bruto voorziening te betalen schaden bedraagt per 31 december 2016 € 217,8 miljoen, waarvan € 125,3 miljoen is herverzekerd. De berekening is complex en bevat significante schattingen en is daarom een belangrijk aandachtspunt voor onze controle.

De gebruikte aannames voor de voorziening verzekeringsverplichtingen hebben betrekking op catastroferisico, verloop en trends in de portefeuille, ervaringen uit het verleden, inschattingen op dossierniveau per jaareinde, toekomstige kosten en overige aannames.

De aannames en onzekerheden hebben ook betrekking op de herverzekerde technische voorziening.

De onderneming heeft uitvoerige procedures en beheersingsmaatregelen om de waardering van de activa en passiva uit verzekeringscontracten te bepalen, alsmede om de toereikendheid van de voorziening te toetsen.

Bij onze controle hebben wij een onderscheid gemaakt tussen de reeds gemelde schades en de wel opgetreden maar nog niet gemelde schades.

Voor reeds gemelde schades hebben we de procedures van de organisatie getest met betrekking tot de te verwachten totale uitkeringen. Wij hebben de aanwezige interne beheersingsmaatregelen getest waaronder een periodieke review op risicovolle dossiers, 4-ogen-principes op mutaties in dossiers en verrichte uitkeringen, alsmede periodiek door de vennootschap uitgevoerde kwaliteitsreviews op schadedossiers.

Tevens hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden betreffen voornamelijk een risicogerichte deelwaarneming op letsel-dossiers.

Voor de niet-gemelde schades bestaan onze controlewerkzaamheden onder andere uit procedures bij de totstandkoming van de aannames en de technische resultaten van de onderneming gedurende het jaar.

De uitkomsten van de actuariële analyse, zoals opgesteld door de onderneming, zijn besproken met onze actuariële specialisten, waarbij we de gebruikte veronderstellingen hebben getoetst op consistentie en de plausibiliteit van deze veronderstellingen beoordeeld op basis van uitloopresultaten en branchegegevens. Hierbij hebben we met name aandacht besteed aan de aannames zoals gebruikte actuariële methoden om ontwikkelpatronen te schatten, gehanteerde modellen voor onzekerheden, toepassing van prudentieniveaus en uitgevoerde interne analyses door actuarissen. Hiermee hebben wij tevens de toereikendheidstoets zoals opgesteld door het management gecontroleerd. De informatie over de uitloop vanuit voorgaande perioden is op juistheid en volledigheid getoetst. Vervolgens is de toepassing van deze informatie op het huidige jaar, rekening houdend met portefeuilleontwikkelingen gecontroleerd. Daarnaast hebben wij ons een oordeel gevormd over de toelichtingen, waaronder die ten aanzien van de uitloopresultaten.

Toelichtingen over de kapitaalspositie op basis van Solvency II-regelgeving

Wij verwijzen naar toelichting 'Kapitaalmanagement en solvabiliteit' van de jaarrekening voor de gerelateerde toelichtingen.

Met ingang van 2016 zijn de Solvency II-bepalingen van toepassing op de verzekeringsactiviteiten van UVM. Door het management is een rapportageproces ingericht waarbij de benodigde informatie voor de bepaling van de kapitaalspositie wordt verzameld op basis van een Solvency II-manual. Voor de bepaling van de kapitaalsvereisten maakt de vennootschap gebruik van de standaardformule.

Het management heeft de vereiste kapitaalniveaus onder deze regels en de ratio toegelicht in de jaarrekening. Hiermee valt deze informatie onder de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden. Bij de bepaling van de aanwezige kapitaalspositie en de vereiste kapitaalpositie worden een aantal belangrijke schattingselementen en waarderingsmodellen gehanteerd waarbij niet in de markt waarneembare input wordt gebruikt. De belangrijkste schattingselementen zijn:

- Kasstromen gehanteerd bij de bepaling van de marktwaarde van de technische voorzieningen en aanspraak op herverzekeraars;
- Toekomstige kasstroomprojecties gehanteerd bij de bepaling van het markrisico van de beleggingen;
- Verwachte premie-inkomsten in het volgende jaar;
- Inschattingen gehanteerd voor de kredietwaardigheid van tegenpartijen.

Aangezien deze informatie voor het eerste jaar wordt gecontroleerd en ook wordt gehanteerd in het kapitaalbeleid van de vennootschap, hebben wij de controle van deze informatie als belangrijk beschouwd.

Wij hebben de Solvency II-berekening van de vennootschap getoetst op compliance aan de Solvency II-wet- en regelgeving. Wij hebben de aanpassingen om te komen van de BW 2 Titel 9 -balans tot de bij de bepaling van het aanwezige kapitaal gehanteerde economische balans op juistheid en volledigheid getoetst. Hierbij hebben wij specifiek de parameters en aannames getoetst die zijn gebruikt om de kasstromen te bepalen die gebruikt zijn in de bepaling van de marktwaarde van de technische voorzieningen.

Met betrekking tot de vereiste kapitaalniveaus hebben we de juistheid en volledigheid van de gehanteerde invoergegevens getoetst. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de kapitaalvereisten per risico-onderdeel zijn berekend in overeenstemming met de standaardformule volgens de Solvency II-regelgeving. Hiertoe hebben wij onder andere de interne beheersingsmaatregelen rondom de data(stromen), het modellenbeheer en het calculatieproces getoetst. Daarnaast hebben wij de gehanteerde parameters getoetst aan de regelgeving en publicaties vanuit de Europese toezichthouders. Tevens hebben wij deelwaarnemingen uitgevoerd op de gehanteerde data en calculaties.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de toelichtingen toereikend en in overeenstemming zijn met het stelsel van financiële verslaggeving.

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen

De directie is verantwoordelijk voor:

- ✓ het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het directieverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, en voor
- ✓ een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ✓ het bestuursverslag; en
- ✓ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ✓ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ✓ alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Onze benoeming

Wij zijn op 29 december 2014 benoemd als externe accountant van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V. door de raad van commissarissen volgend op een besluit van de algemene vergadering op 29 december 2014 dat jaarlijks is herbevestigd door de aandeelhouders. Wij zijn nu voor een onafgebroken periode van 2 jaar accountant van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- ✓ het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- ✓ een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 27 maart 2017

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. G.J. Heuvelink RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2016 van UVM Verzekeringsmaatschappij N.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- ✓ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ✓ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- ✓ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- ✓ Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- ✓ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Colofon

Het financieel jaarverslag 2016 is een uitgave van UVM
Verzekeringsmaatschappij N.V.en is alleen digitaal beschikbaar.

Redactie:

Afdeling Marketing & Communicatie en Financiële Zaken Unigarant

Concept en vormgeving:

Aajee Reklame & Advies, Hoogeveen

Fotografie:

Materiaal Unigarant N.V.

